

Amicul Şcoalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului şcolar; al Comitetului şcolar judeţean
şi al Asociaţiei învăţătorilor din judeţul Alba.

Apare săptămânal cu excepţia lunilor Iulie—August.

UN NUMĂR 3 LEI.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIŞIU

COLABORATORI:

I. Aldea, Ier. Ciungan, I. Erezu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Peţringenar
A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghia.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele şcolare şi
partic. 180 lei. Redacţia şi Administraţia la Aiud, strada Unirii 46.

† Iulian Anghel

Ochii ni-se umezesc şi durerea ne copleşeşte inima când vedem, că rând pe rând ne părăsesc învăţătorii-eroi din vechea generaţie, cari au spart ogorul înţelenit al culturii naţionale şi au deschis calea spre progresul frumos de astăzi, stând totdeauna în fruntea poporului pentru a cărui drepturi au luptat şi suferit mult dela fosta stăpânire ungurească.

Un astfel de învăţător-erou a fost şi regretatul *Iulian Anghel* din *Cricău*, trecut la cele eterne în ziua de 4 Noembrie a. c.

Mari şi nepreţuite servicii a făcut poporului său din comună acest cinstit şi foarte modest învăţător. Timp de aproape 37 ani impliniţi a muncit cu multă inimă, în şcoală şi afară de şcoală, unde s'a distins în toate împrejurările vieţii ca un om de rară omenie, cu frica lui Dumnezeu, harnic şi foarte bun român. Ţin să amintesc la acest loc că pentru sentimentele sale româneşti a îndurat multe mizerii. Aceste însă nu l'au putut înfrânge nici-odală, din contră l'au oţelit şi în-

dărgit mai țare, stărnind în urmă respectul și admirația opresorilor.

Roadele muncii lui Iulian Anghel se pot vedea astăzi în comuna sa natală Cricău, unde pe ogorul muncit de el s'a putut deschide în scurt interval o școală cu patru învățători, la care copiii sunt trimiși bucuroși de părinții lor, cari se îngrijesc de ei de cele necesare învățaturii; s'au mai înființat apoi de curând pe acest ogor o bancă populară, o cooperativă și mai e în perspectivă de a se mai deschide și un cămin cultural.

Regretatul Iulian Anghel a fost trecut în penziune în toamna anului trecut. Dupăcum însă se vede n'a avut fericirea să se bucure mult timp de roadele muncii sale, fiindcă suflul rece al morții i-a curmat viața în anul al 62-lea, spre cea mai mare durere a familiei sale și a noastră, cari l'am cunoscut și iubit atât de mult.

Dormi în pace bravule învățător!

Marian Sasu.

Mijloacele prin care învățământul devine educativ.

II.

De aceia sunt necesare organizațiile școlare de care s'a vorbit foarte mult în ultimul timp, ca: Tovărășiile școlare, conducerea de sine a claselor, Bibliotecile, casele de citire în miniatură pentru copii etc. cari sunt necesități imperioase ale unui învățământ de fapte, de activități, apropiate a'ât de mult de viață.

Muzeul școlar după cum Vă este cunoscut, constituie un motiv de neînaintare în grad și zalar pentru învățătorii tineri, cari nu-l'au, și de ce să ne lipsim tocmai de acest mijloc de educație eficace și puțin costisitor.

Așa dar învățământ educativ fără aplicarea principiului intuiției nu se poate concepe.

Prin organizarea copiilor în fel de fel de societăți ne folosim de acel mijloc psihic, pe care trebuie să-l dezvoltăm cât mai mult, numit sociabilitate.

Dacă însăș lumea nu este altceva decât o mare societate de ce să ne mărginim numai la ticluirea buchilor și să nu-l educăm printru marea societate.

Scopul învățământului educativ este pe cât posibil schimbarea caracterelor rele ale copilului și transformarea lor în caractere bune, atât spre fericirea lui cât și a societății.

Sunt multe mijloacele de educație dintre care două principale și anume: unul de ordin fizic și altul de ordin psihic. Când un copil de exemplu se învață să lucreze numai de frică, acel copil își pierde simțul onoarei. Bătaia degraează pe copil, ba nu ajunge în niciun caz sufletul ci numai trupul. Iată deci un mijloc fizic care trebuie eliminat din educație. Bătaia este un mijloc de educație numai la animale și acest mijloc de educație la animale nu se mai numește educație ci dresaj.

Dresajul se atinge numai de fizic și nici decum de suflet, pe când adevărata educație se adresează sufletului și nici decum trupului.

Mijloacele fizice nu sunt pedagogice și în acelaș timp nici psihologice. Deci în interesul unei cât mai bune educații, vom căuta să întrebuițăm numai mijloace psihologice.

Mijloace psihologice prin care învățământul se poate face educativ sunt următoarele: simțul onoarei, care nu este dezvoltat la toți copiii la fel. Fiecare copil se crede că și el este ceva, iar pentru-ca să faci apel la simțul onoarei, trebuie să te faci iubit în fața copilului. Acest simț se dezvoltă foarte mult prin laude. Curiozitatea, este și ea un mijloc psihologic. Fiecare copil are simțul de curiozitate din naștere.

Explicând copilului și povestindu-i îl facem să ne imiteze. Acest mijloc este ajutat foarte mult de judecată și imaginație, făcându-l capabil de mai multă atenție.

Este de netăgăduit faptul că cel mai bun mijloc psihologic este interesul, atât de bine pus în lumina științei de pedagogul și filozoful American John Dextey, în volumul său „Școala și copilul”. După dânsul interesul este de două feluri: mijlocit și nemijlocit. Este interes mijlocit acela care apare în urma unei promisiuni, s'au vr'unui dar făcut copilului și nemijlocit acela care apare în urma unui mijloc psihic, ca curiozitatea de exemplu și este pornit din propriul suflet al copilului, stârnind tendințe chibzuite și nefățărite.

Interesul este de ce-a mai mare însemnătate pentru învățământ deoarece fără el aproape nici nu ne putem închipui instrucție și educație.

Prin învățământul educativ și educație în genere dorim a face oameni de caracter. Omul de caracter este omul, care are voință puternică, și care voință este îndreptată totdeauna în aceeaș direcție. A avea caracter după Föerster însemnă ați con-

centra și ați întări energia voluntară; a te elibera de influențele de dinafară; a pune unitatea în locul contradicțiilor; a birui toate formele lașității și ale minciunei, deci; unitate concentrată și conștiința.

Școala prezentului și viitorului trebuie să fie o școală educativă. Congresele pentru educație, cer stăruitor acest lucru și în curând se va da alt colorit școalei. Statul care are cele mai bune școli este cel dintâiu pe lume. Arma cea mai puternică nu este tunul cum se crede, ci cultura. Prin cultură statele culte stăpânesc pe cele subjugate, deci trebuie să nu pierdem din vedere că prin învățământul primar care este la îndemâna noastră, trebuie să facem și educația pentru cultură, singurul lucru care ne lipsește și de care nu ne putem lipsi.

Sebeș, Octombrie a. c.

Raica Ioan inv.

Creiați școalei active condițiile dezvoltării ei integrale.

XVI.

Serioasele cercetării și studii, în curs și la noi Români, pentru discriminarea sufletului românesc, întru a-i prinde particularitățile, spre a le fixa în sisteme, sperăm, că vor duce cu timpul la creierea unei pedagogii naționale românești. Dar până atunci dar și după aceea, nu vom putea ignora nici progresul unei Pedagogii universale, pentru acelea concluzii ale ei, cari pot fi valabile pentru toate națiunile. Se cere deci ca învățătorii să le cunoască și pe unele și pe altele. Și cum stăm în această privință? Atâtea cărți nouă, de mare valoare, apărute la noi și în străinătate, din pricina costului lor prea urcat, nu pot ajunge în mâna învățătorului.

În cutare țară, sau în cutare loc, dela noi din țară, se experimentează ceva de valoare. Apare cartea nouă. Se semnalează apariția ei. Se comandă câteva originale, sau traduceri ale ei. Se cetesc de câțiva foarte puțini și atâta tot. Dar dacă cartea ar putea ajunge să fie citită de mulți învățători, câte foloase n'ar putea aduce, prin sugestiile ei.

Iată o modalitate de remediare a neajunsului lipsei de cărți :

Dacă s'ar înființ, în fiecare județ, a cercuri pedagogice. Un cerc pedagogic s'ar compune din 3—4 cercuri culturale. S'ar conduce de un comitet compus din președinții cercurilor culturale, plus câte-un delegat, sau doi de fiecare cerc. Delegații s'ar alege totdeauna în ultima ședință a cercului cultural, din anul respectiv. Cercul pedagogic s'ar ține în fiecare an odată adunarea generală, în luna Septemvrie, totdeauna cu câteva zile

înainte de începerea școlii. În adunarea generală, raportul comitetului, ar face an de an câte-o dare de seamă despre cea din urmă mișcare pedagogică la noi și'n străinătate. La sugestiile astorfel de dări de seamă, s'ar face propuneri și s'ar luă hotărâri în chestiunile privind promovarea dezvoltării școlii noastre: experimentări cu metode nouă, sisteme nouă, canalizarea curenților noi pedagogice în viața școlii noastre, în perfectă concordanță cu necesitățile noastre de viață; s'ar stabili și subiectele de dezvoltat pentru ședințele intime, ca și publice, ale cercurilor culturale și s'ar aviză la diferite demersuri din partea organelor noastre de control, pentru creierea condițiilor externe favorabile învățământului.

Încât privește procurarea cărților, cu cari comitetul cercului pedagogic ar avea să se ocupe, având a face an de an dări de seamă despre ele, în adunarea generală a cercului pedagogic, află două modalități:

a) Prin contribuții benevole, colecte an de an, sau prin stabilirea unei taxe de membru a bibliotecii cercului pedagogic.

b) Autoritățile noastre ar cere Ministerului instrucțiunii luarea dispozițiilor necesare, ca din fiecare carte nou apărută pe arena școlii, să se asigure stocul necesar cercurilor pedagogice (din fiecare carte cel puțin 2 exemplare pentru un cerc pedagogic). Cărțile s'ar trimite Revizoratelor, cari prin organele de control, le'ar distribui comitetelor cercurilor pedagogice, pentru bibliotecile lor. În cazul din urmă s'ar putea percepe, dela fiecare cetitor, de fiecare carte citită, câte 5 Lei. Sumele încasate pe această cale, s'ar asemnă Administrațiilor financiare pentru a fi administrate locului competent, pentru acoperirea cheltuelilor avute cu procurarea cărților.

Energiile spiritelor genii, forțelor creiatoare, puse în acțiune pentru buna îndrumare a operei școlare, trebuie să răsbată în școala noastră, unde transformate în energiile noastre ale învățătorilor, cu străfulgerări de avânturi mari, să țină învățământul pe drumul progresului lui adevărat.

Nu-i demult decând au apărut pe arena pedagogiei noastre câteva cărți de mare valoare, pentru folosul, ce ni-l aduc cu interpretarea curenților nouă în Pedagogia universală, pentru soluțiile românești, ce dau aplicării metodelor de-o mai bună adaptare a școlii la sufletele copiilor, pentru accelerarea ritmului progresului, — metode, cari în alte părți, an de an dau roade frumoase, — apoi unele chiar valoroase creații românești tot de acest domeniu. Ele trepidează la ușa școlii noastre.

Iată pentru ce găesc de necesar funcționarea unor cercuri pedagogice în sensul arătat.

Președintele cercului cultural, membru al comitetului, chemat a trece prin retorta sa, tot ceace poate interesă, ca deamă înovație, cu darul de-a aduce premenire în viața școlii noastre,

— în ședința de satorire a programului de muncă a cercului cultural, an de an, ar avea chemarea de-a prezentă chiar și un mesaj al cercului pedagogic, conținând toate problemele de soluționat, subiectele de desvoltat, atât pentru ședințele intime cât și pentru cele publice.

În felul acesta, credem a putea face câțiva pași și mai înainte, în înlățuirea noastră în lanțul energiilor de promovare a culturii noastre naționale.

Va urmă.
Sebeșel, la 1 Noemvrie 1929.

Alexandru Duolea
inv.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștientios de către cei vizați.

Obiectul: *Activitatea cercurilor culturale.*

În temeiul ordinului No. 143.941—1929, avem onoare a Vă trimite în copie Decizia No. 143.941—1929, cu privire la activitatea cercurilor culturale, prevăzute la art. 306, lit. B, din aplicarea legii învățământului primar, spre a fi puse în aplicare dispozițiile cuprinse în ea:

Deciziune:

„Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunii Publice, având în vedere procesul verbal 4.174 din 18 Septemvrie 1929, a Consiliului Inspectorilor Generali, ai învățământului primar, cu privire la activitatea cercurilor culturale în anul școlar 1929—30, prevăzut în art. 306, lit. B, din regulamentul pentru aplicarea legii învățământului primar:

Decidem:

Art. I. a) În fiecare ședință intimă se vor trata două subiecte, afară de acela în care se fac și lecțiuni practice ca demonstrare a expunerii teoretice făcute în aceeași ședință.

În celalte ședințe, al 2-lea subiect va putea fi și recenzii a unei lucrări din domeniul pedagogic literar sau științific. Ministerul cu avizul Consiliului Inspectorilor Generali, va recomanda cel puțin lucrări anuale cari vor fi recenzate.

b) Ședințele cercurilor culturale se vor ține în fiecare lună începând cu Octomvrie și sfârșind cu Maiu.

c) Pentru ședințele publice subiectele se vor fixa de membrii cercului, în prima ședință și se vor supune aprobării revizorului școlar.

d) Pentru toate celelalte detalii de organizare a cercurilor se vor proceda conform art. 306, lit. B, din regulamentul legii.

e) Propunem următoarele subiecte pentru ședințele intime :

1. Mijloace practice de a desvolta gustul de citit la elevi. Bibliotecile școlare.

2. Primele săptămâni de școală in clasa I-a primară.

3. Intuiția și Șt. Naturale in școala primară (teoretic și lecțimi practice).

4. Experiențe și descrieri de experiențe cu cele mai simple mijloace pentru predarea cunoștințelor fizico-naturale in școala primară.

5. Exerciții de compunere in școala primară (teoretic și lecțiuni practice).

6. Metodica gramaticiei (teoretic și lecțiuni practice).

7. Desemnul in școala primară (teoretic și lecțiuni).

8. Invățământul moral-religios in școala primară. Indrumări practice pentru deprinderea elevilor cu aplicarea principiilor morale.

9. Metoda cel mai lesnicios pentru predarea limbii române in școlile cu populație minoritară (subiect pentru cercurile din regiunile cu populație minoritară).

10. Oboseală intelectuală. University Library Cluj

11. Poblema orientării profesionale.

12. Recenzii de lucrări din domeniul pedagogic.

Art. II. D-l Director General al învățământului primar este însărcinat cu aducerea la indeplinire a decizunii de față.

Data in București

Ministrul Instrucțiunii Publice
(ss) N. Costachescu.

ȘTIRI.

* *Comitetele școlare de stat și Direcțiunile școlilor minoritare sunt rugate stăruitor să achite imediat abonamentele restante.*

* Comisiunea sanitară de pe lângă Inspectoratul școlar regional-Sibiu va ține ședință in 18 l. c. Revizoratul a avizat pe cei interesați.

* In 15 l. c. încep examenele excepționale de definitivat și înaintare. Invățătorii ardeleni fac examenul la Cluj.

* Rugăm să ni-se trimită urgent sumele încurse pentru cărțile: „Școala din Făgăraș și de pe Târnave“. „Ciclul al II-lea de învățământ“. „Răsboiul României“. „Principiile școlii active“. „Pentru avântul școlii primare române“.

**„Cooperativa Învățătorilor din județul Alba“ AIUD.
 Librărie, Papetărie și Manufactură.**

Domnule Director Învățător !

Având în vedere începerea anului școlar cu onoare Vă atragem atențiunea asupra secției noastre de librărie, care este cea mai bine asortată cu *toate manualele de învățământ* și rechizitele de școală, — birou și imprimate școlare.

Cumpărând direct dela editurile și fabricile cele mai însemnate, cantități foarte mari de tot soiul de caete, rechizite școlare și de birou, ne aflăm în plăcuta situație de a Vă vinde calități mult superioare, cu prețuri mai eține ca ori unde.

Nu cumpărați deci de ori unde calități inferioare cu prețuri mari !

Cereți dela noi cu toată încrederea orice articol apărținător secției de librărie și pelângă, că veți fi servit prompt *spriginiți și comerțul Român și Instituția care este și a D'Voastră.*

Orice marfăi ce nu Vă corespunde o primim înapoi !

La cărți și rechisite școlare cumpărate contra plată sau ramburs, Vă acordăm 10% reducere !

Vă atragem atențiunea în special asupra caetelor noastre, cari au o execuție foarte frumoasă ca exterior, cu copertă groasă și cu foi din hârtie velină, în toate filagele începând cu 6, 8, 10. etc. în toate liniaturile; dictando, caligrafie, aritmetică și albe cu prețurile începând dela Lei 1, 2, 3 etc.

Iată tabloul sumar al manualelor aflătoare în depozitul nostru :

1. **Abecedare** : Dr. Stroia — Crișan și soții; Petrescu — Dan; Stan — Ciorănescu; Dulfu — Cristescu; Chelaru — Ghiață; Nisipeanu.

2. **Cărți de cetire pentru cl. II—VII** : Petrescu — Dan; Dulfu Chelaru; Sadoveanu — Stan.

3. **Gramatici** : Petrescu — Dan; Spulbereanu; Gărboviceanu — Chelaru.

4. **Aritmetici** : Petrescu — Dan; Dulfu, Biciulescu; Spulbereanu.

5. **Geografii** : M. Sasu (Geogr. jud. Alba); Petrescu — Dan; Dulfu — Cristescu; Costescu — Stoinescu.

La cerere putem servi și cu manuale de alți autori.

Rugându-Vă pentru sprijinul prin Onoratele D'Voastre comandă, Vă asigurăm, că le vom efectua spre deplină mulțumire.

Vă salutăm cu toată stima.

Cooperativa Învățătorilor
 AIUD.